

Den vestlige veien – Den østlige veien Kristusveien – Daoveien

Presentasjon av eget kunstnerisk utviklingsarbeid

Kunst og håndverk 3

Høgskolen i Vestfold, 16. september 2011

Grete Refsum

Billedkunstner, Dr. ing.

FoU-rådgiver, professor II, KHiO

bestilling

Studentene skal:

- drive med FoU i forhold til egne skapende prosesser
- bevisstgjøres i forhold eget skapende arbeid:
 - Hvor kommer ideene fra?
 - Hvorfor velger en de materialene, formene, teksturene, verktøyene osv. man velger?
 - Hvilke personlige erfaringer er grunnlag for disse valgene?

Oversikt

1 KONSEPTUTVIKLING

2 FORMUTVIKLING

3 FORSKNING eller UTVIKLINGSARBEID?

1 KONSEPTUTVIKLING

Kongens by København

Rundetårn København

Christian IV (1637-1642)

Trinitatis Complex:

- Astronomi-observatorium
- Kunnskapsbase-bibliotek
- Teologi-kirke

Galleri over kirkerommet

stedsrelatert kunst

(site specific art)

Stedet (galleriet) er i det gamle biblioteket

- over et kirkerom
- under et observatorium

Problemstilling I

(vestlig)

- Hva skjer i et kirkerom?
 - feiring av gudstjeneste
- Hva er en gudstjeneste?
- Hvordan kan den formgis?

gudstjeneste og messe (klargjøring)

Leitourgia (gresk)

- *leitós*, samhandle med folket
- *érgon*, arbeid
- "folkets arbeid"

Liturgi: samnavn på handlingene som utgjør gudstjenesten

kunstnerisk utfordring (spørsmål)

Hvordan kan liturgien uttrykkes:

- teologisk korrekt
- teologisk oppdatert
- på en måte som kan kommunisere også til kirkefremmede
- gjennom form?

vinduer

(konsept-materiale)

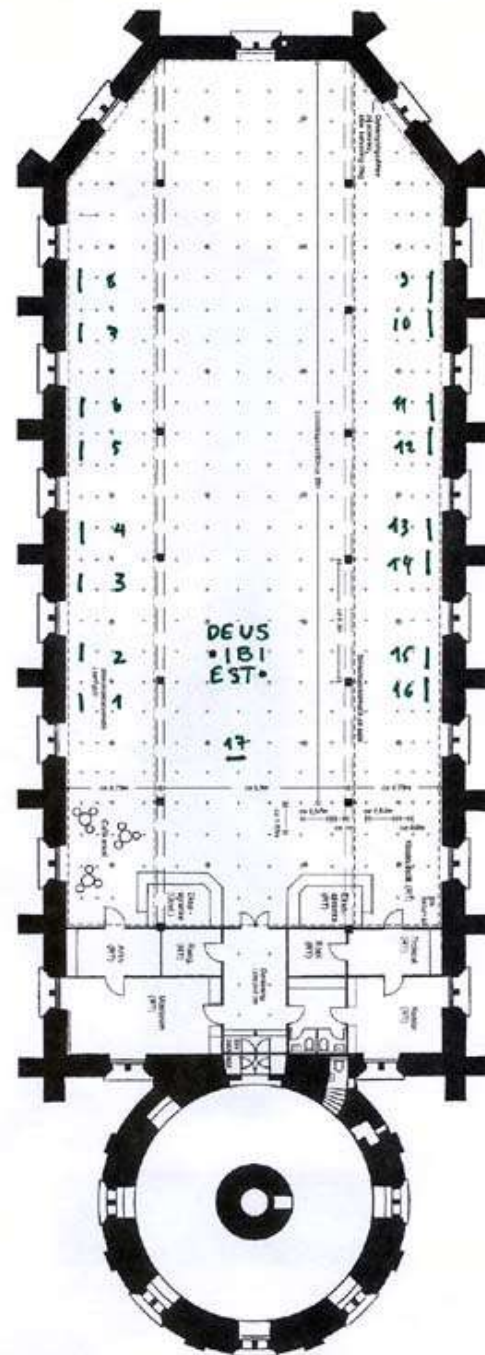
8 x 2

galleri Rundetårn

Symmetri
langs midtaksen

GULVTEKST:
> 2x2 m
GLASS-SKÅR

GIRETE:
PLAN JAN
UTS. 08
sene
50cm
50cm
VEKT < 4kg

to sider - to veier?

(vestlig - østlig)

- Vestlig

Jesus sier: *Jeg er veien* (Jn 14: 7)

- Østlig

Laozi skriver: *Dao De Jing* (5th c. BC)

The Classic of the Way and the Virtue

grunnidé

17 hengende bilder:

- 8 vestlige
- 8 østlige
- 1 felles delt

utvikling av
de vestlige bildene

analyse av vestlig kristen liturgi, 1-3

- **1) Syndsbekjennelse**

Personlig bønn der den enkelte ser kritisk på egne handlinger og forsømmelser for å erkjenne sine feil og forbedre seg

Mea culpa (Latin: “ved min skyld”)

- **2) Kyrie eleison** (gresk: “Herre ha barmhjertighet”)

En av de eldste kristne bønnene. Menigheten ber sammen om tilgivelse og barmhjertighet for det de har gjort galt

- **3) Tekstlesning** fra Bibelen og evangliene

Som en essens av kristen tenking, valgte

jeg et ledd fra påskehymnen *Ubi caritas et amor, Deus ibi est*

(Hvor der er kjærlighet og omsorg, der er Gud.

analyse av vestlig kristen liturgi, 4-5

- **4) Credo I** (latin, jeg tror)

Det kristne Gudsbegrepet forklares i tre former:

- Far (latin, *Pater*), omsorgsperson og skaper
- Sønn (latin, *fili*i), Jesus, a palestinsk mann fra Nazareth (-4 - 30+)
- Hellig ånd (latin, *Sancto Spiritu*) opprettholder/livgiver

- **5) Credo II**

Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas

“Han oppsto den tredje dag etter Skriften”, er en del av trosbekjennelsen.

Kirkens lære er altså at Jesus i henhold til skriftlig beretninger oppsto på den tredje dag etter korsfestelsen

analyse av vestlig kristen liturgi, 6-7

- **6) Fredshilsen (latin, *pax*)**

Forsoning og stadfestelse av respekt og likeverd, fredshilsen gis:

- av presten til alle: (latin, *pax vobiscum*)
- av menigheten til hverandre: (latin, *pax tecum*)

- **7) Gaver /offer**

Menigheten gir gaver (penger), symbolsk brød og vin.

Presten konsekreerer gavene : “En frukt av jorden og av menneskers arbeid/hånd (*Fructum terræ [...] et operis manum*).

Bønnen viser at det helligie måltidet(sakramentet) består av det jorden gir og vårt eget arbeid

analyse av vestlig kristen liturgi, 8

- **8) *Eucharisti*** (gresk: takksigelse)

Nadverd kommemorasjonen av Jesu siste måltid med sine venner der han sier (etter Skriften): “gjør dette til minne om meg” (latin, *hoc facite in meam commemorationem*).

Brødet og vinen er sakramentet, symbolet på det helliges tilstedeværelse i form av Jesu legeme og blod

Sakramentet gir næring til den enkelte i menigheten slik han/hunkan gå ut og handle riktig, rettferdig og nestekjærlig

tolkning av liturgien: sekvensene

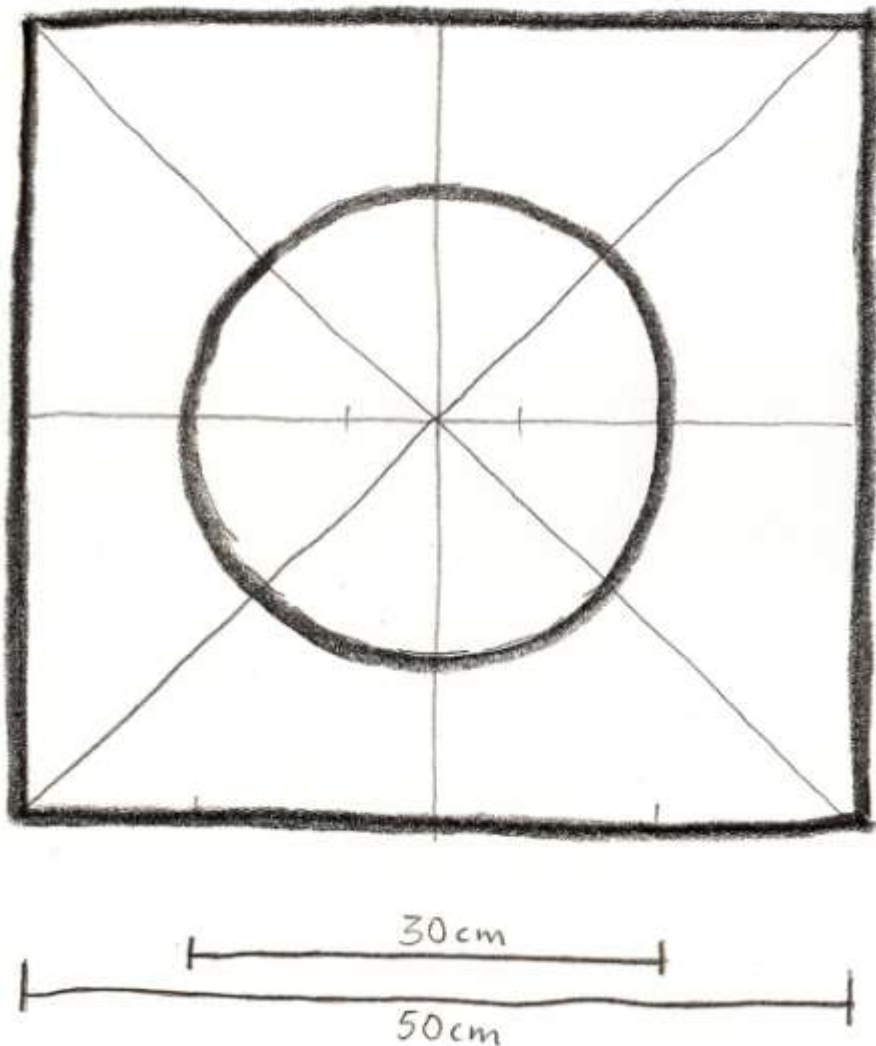
- 1. Syndserkjennelse
- 2. Forsoning
- 3. Tekstlesning
- 4. Credo 1
- 5. Credo 2
- 6. Fredshilsen
- 7. Gaver
- 8. Nadverd

tolkning av liturgien: tekstutsnittene

1. Syndsbekjennelse: *Mea culpa, mea culpa, mea culpa*
2. Bønn om barmhjertighet: *Kyrie eleison, Christe eleison, kyrie eleison*
3. Tekstlesning : *Ubi caritas et amor, Deus ibi est*
4. Credo I: *Credo in unum Deum, Patrem, Filium, et Spiritum*
5. Credo II: *Resurrexit secundum Scripturas*
6. Bønn om fred: *Pax vobiscum, Pax tecum, Pax*
7. Bønn over gavene/innstiftelsesordene: *Fructum terræ (...) et operis manum*
8. Kristus egne ord: *Hoc facite in meam commemorationem*

2 FORMUTVIKLING

BASIC FORM

hoved- komposisjon 1

Størrelse: 50 x 50 cm

- 2 serier à:
 - vestlig x 8
 - østlig x 8
- 1 felles

Artist in residence - Kunming, China

Gallery Loft, TC/G Nordica

studio (vilkår)

studio (innredning)

marked
(hverdag)

messen er et måltid

1. valg av materiale

mat

nøtter

krydder

drikke

lagring og spising

2. dannelse av ornament valnøtter

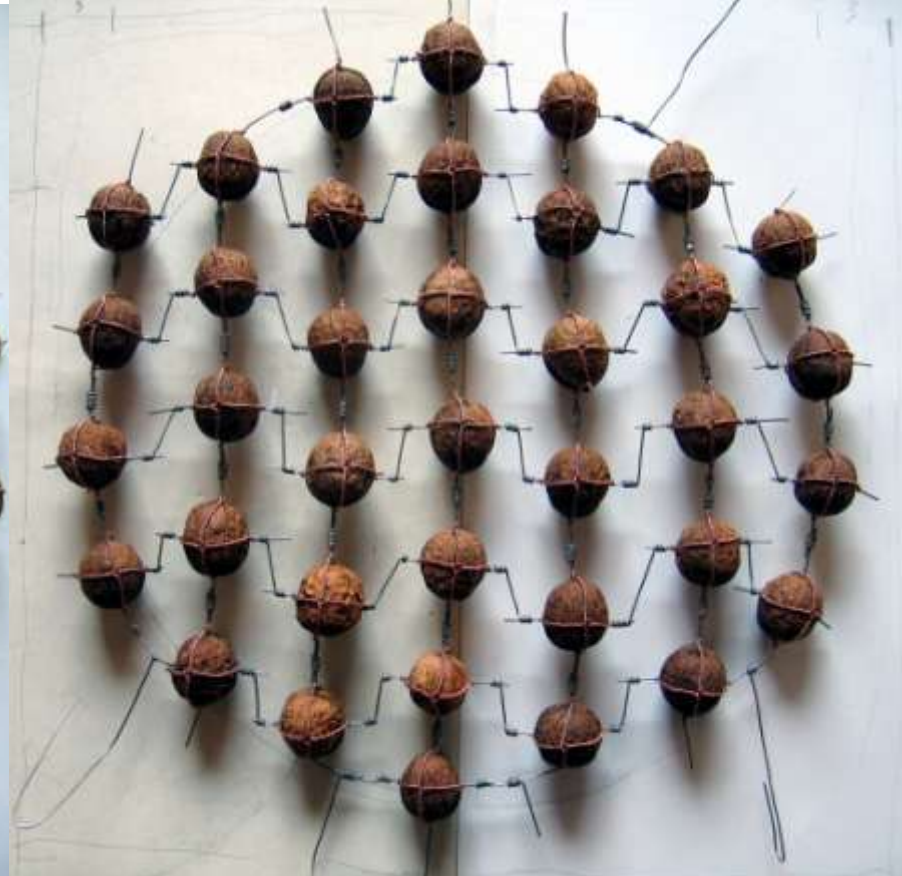
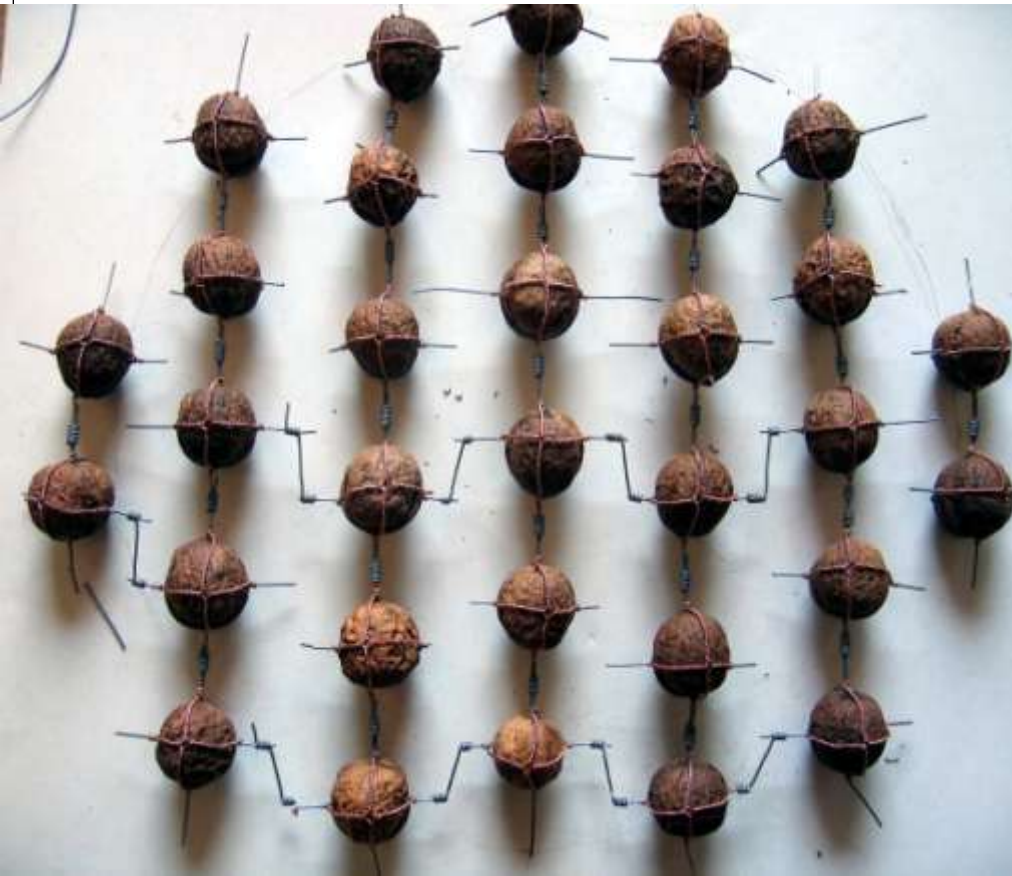
arbeid i studio

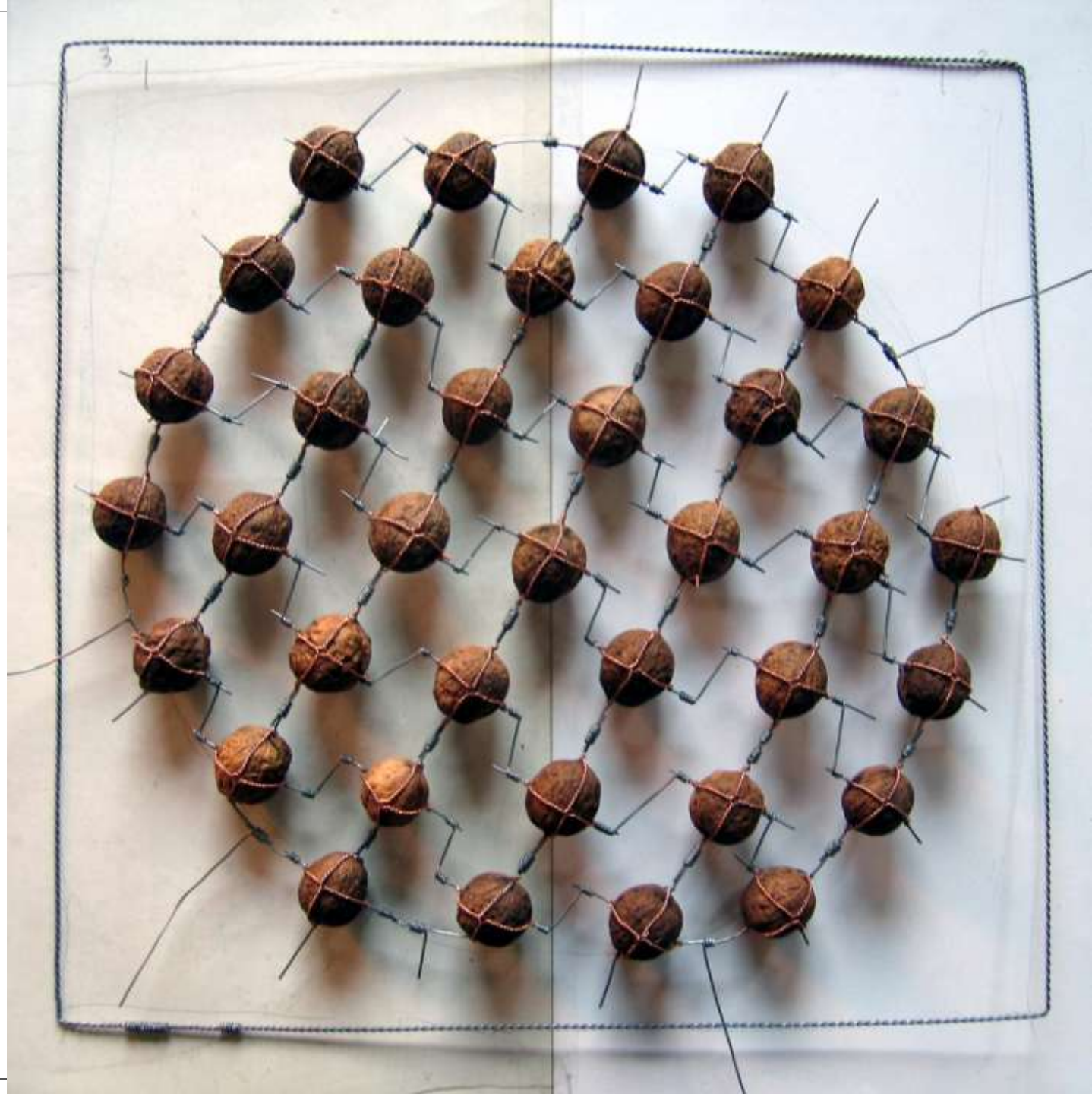
sammenbinding

dannelse av sirkel

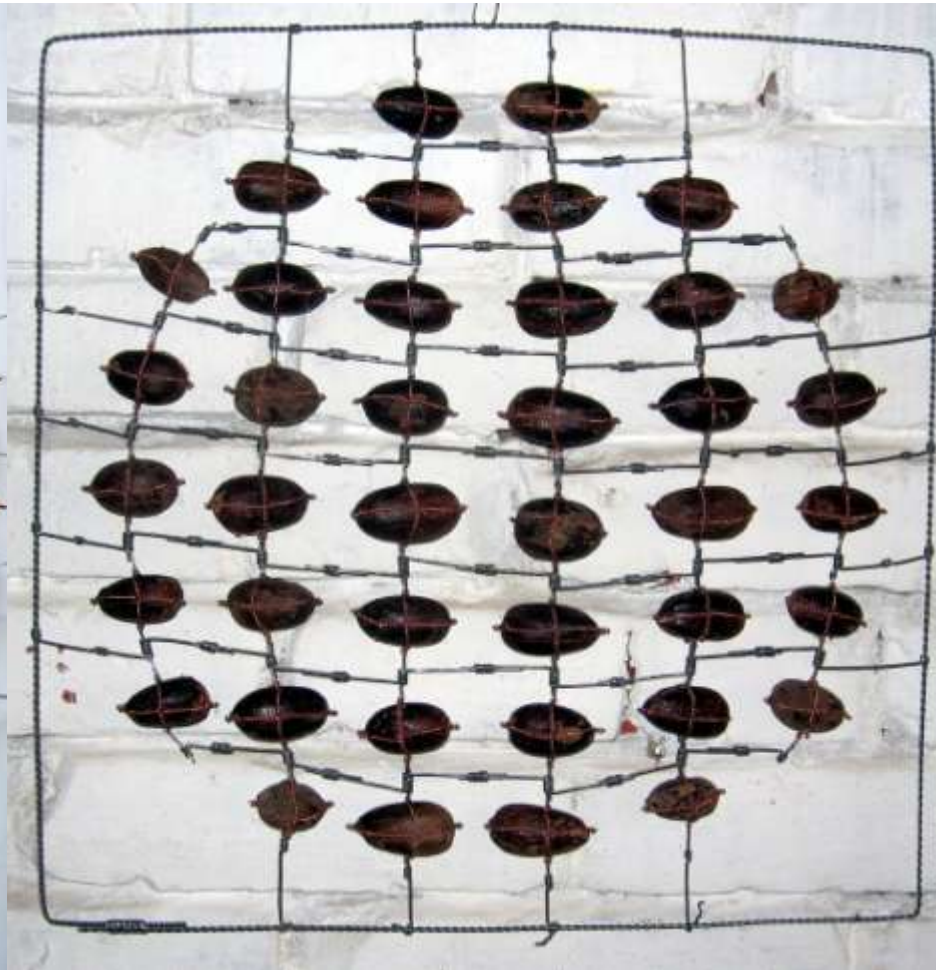
Valnøtt- ornament

krydder

forbinde linjer

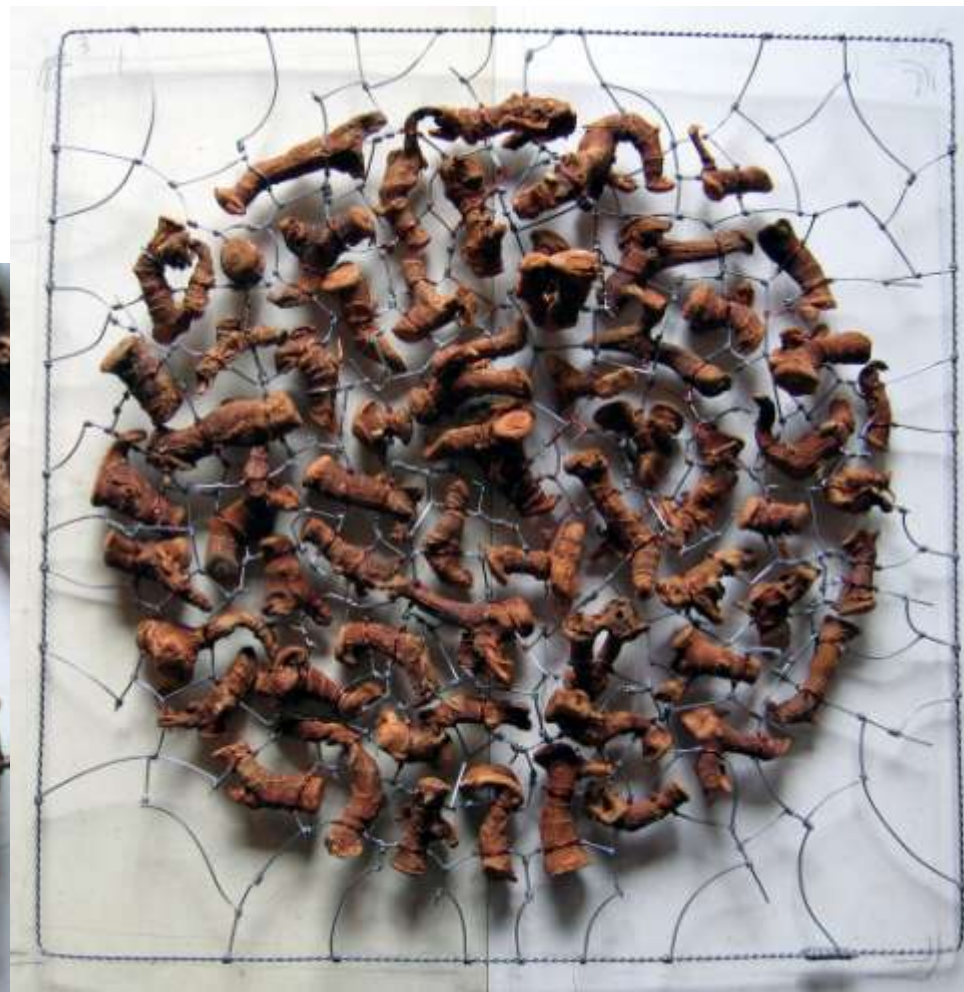
peanøtter

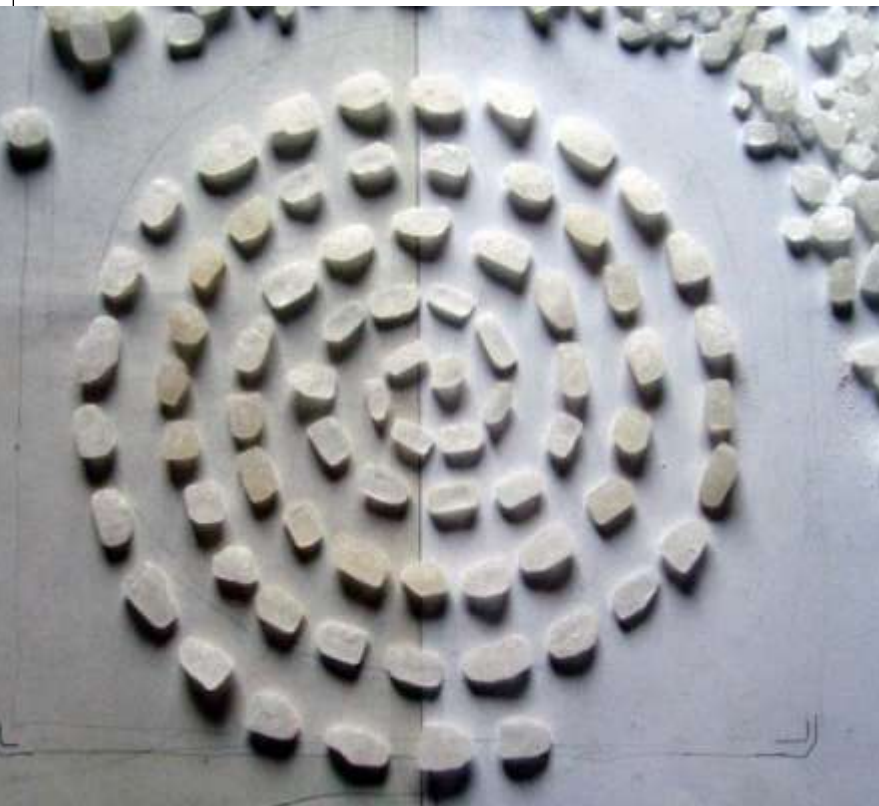
ginseng

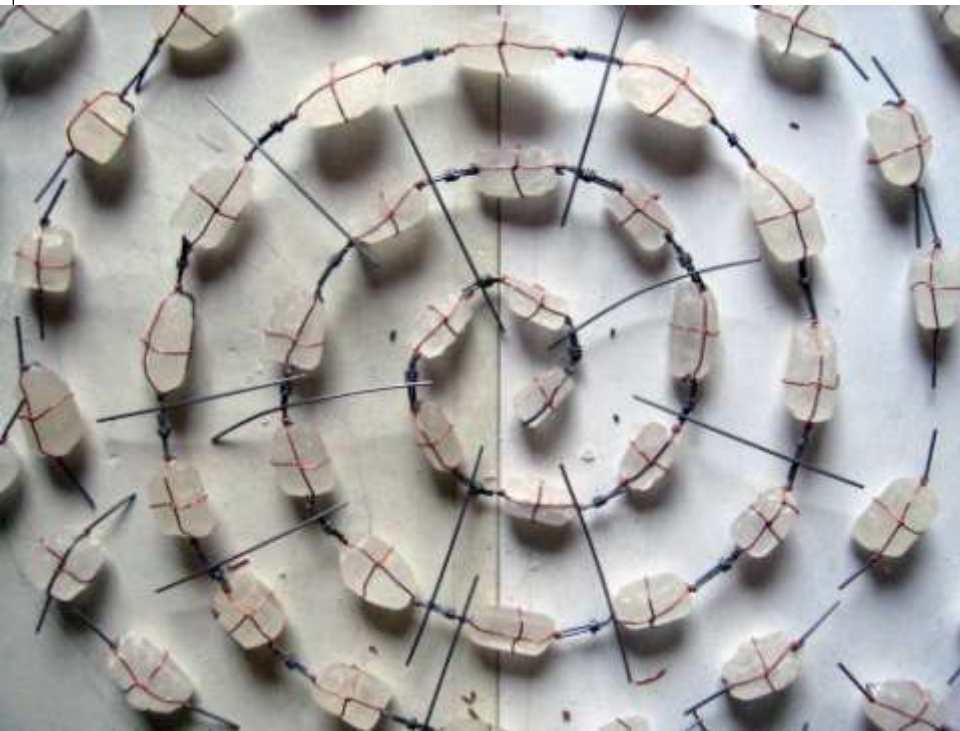
forbindelse mellom røttene

sukker

spiralstruktur

Nyper

sirkulær struktur

glass

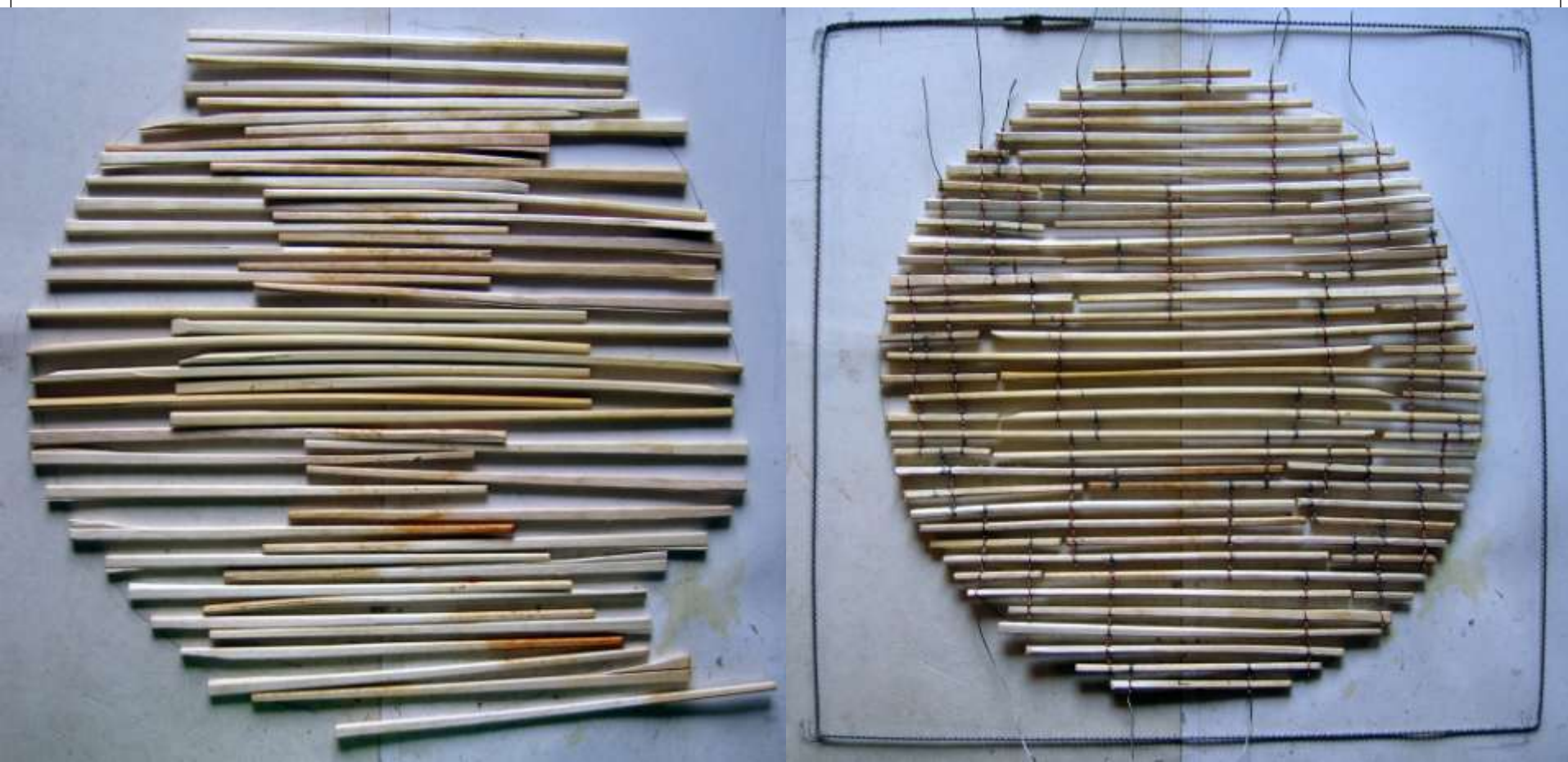

glass

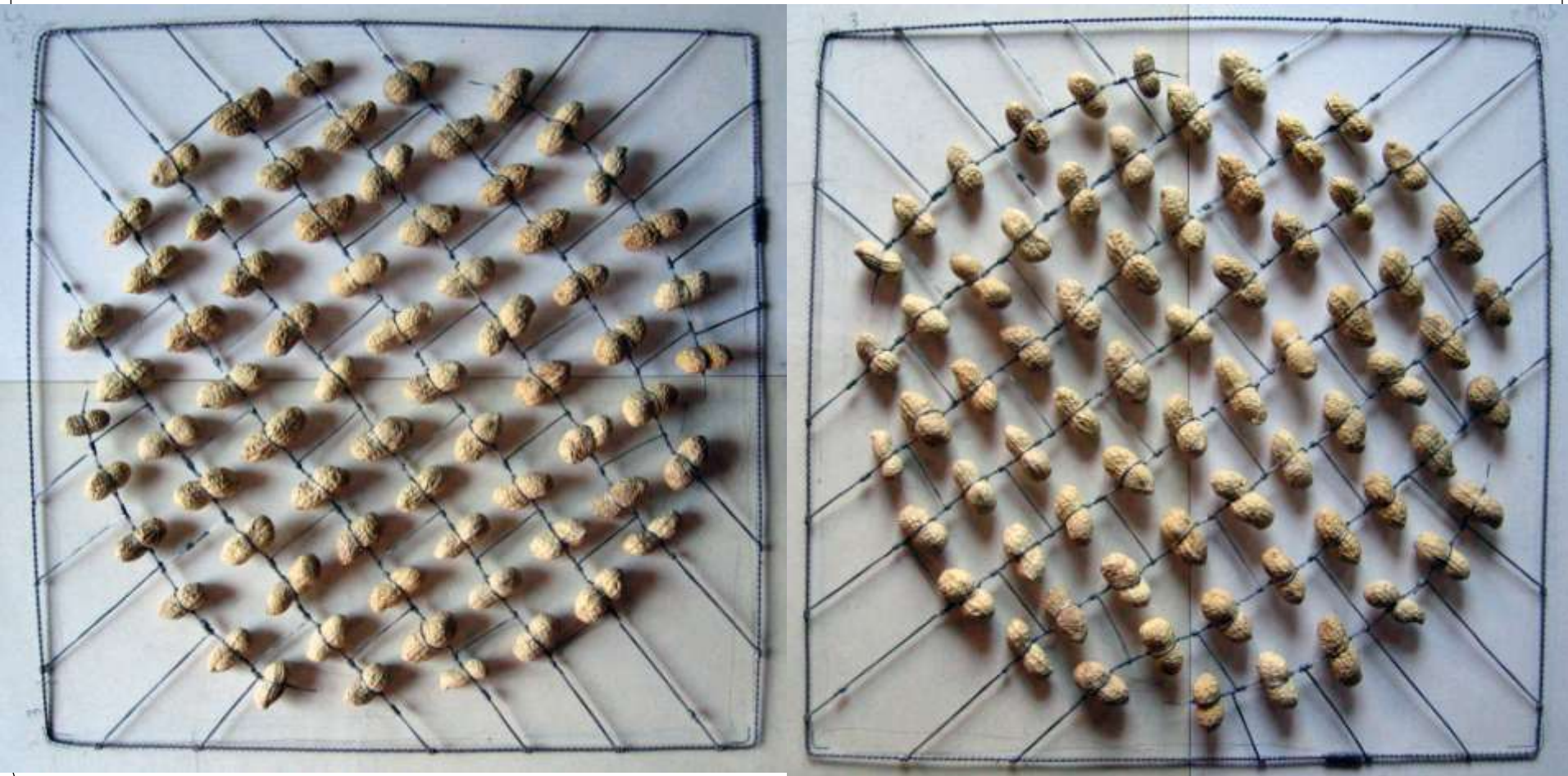

spisepinner

(som jeg har spist med)

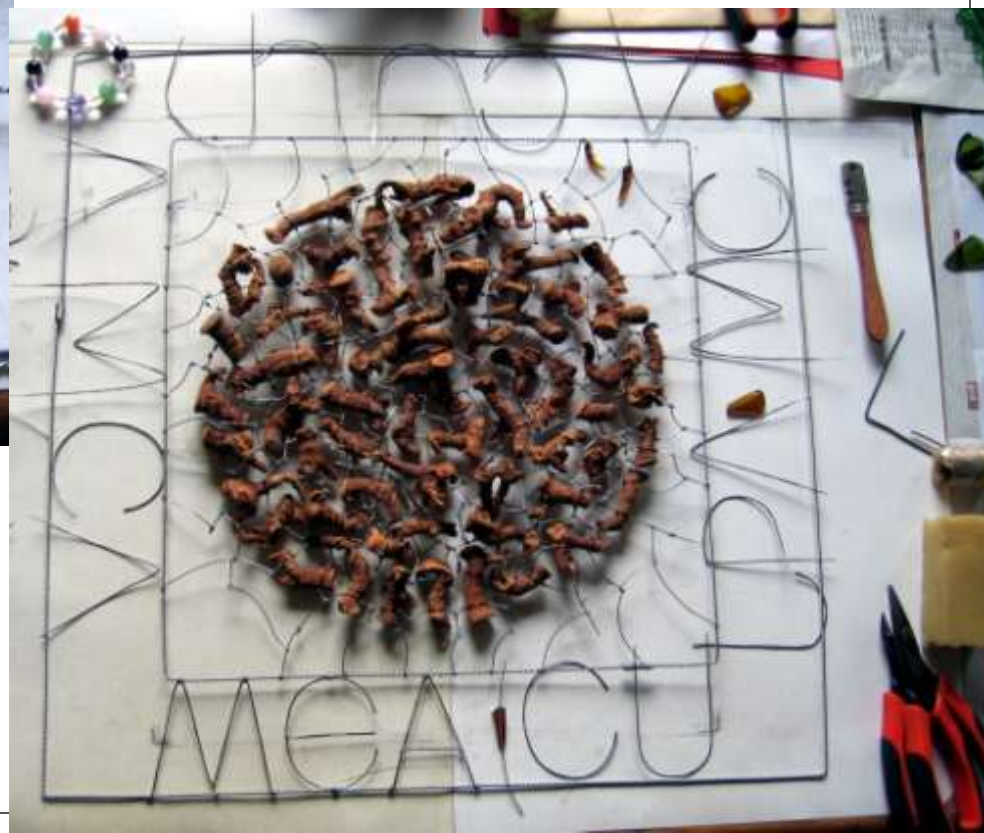
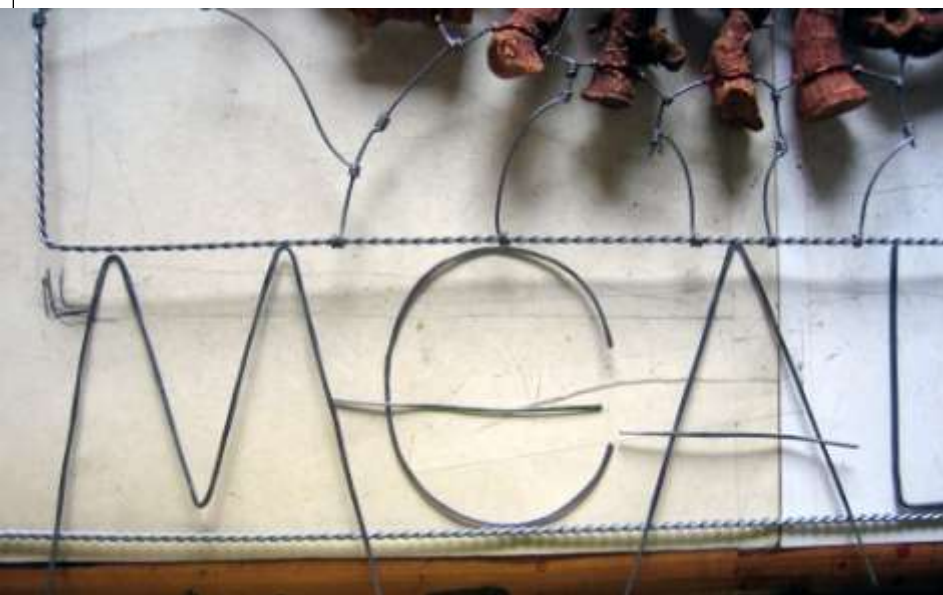
3. innramming av ornamentet

kombinere ornament og tekst

1. **ginseng**, tilfeldig – syndsbekjennelse
2. **nype**, klar – kyrie
3. **sukker**, smakfull – evangelieteksten
4. **glass** – credo I
5. **peanøtter**, kjedelig – menneskelig skrevet tekst
6. **krydder**, ordnet – fred
7. **valnøtter**, stygge og gode – gavene
8. **spisepinner** – nadverd

4. teksting

den vestlige veien (the Way of Christ)

studio

den vestlige veien/the Way of Christ

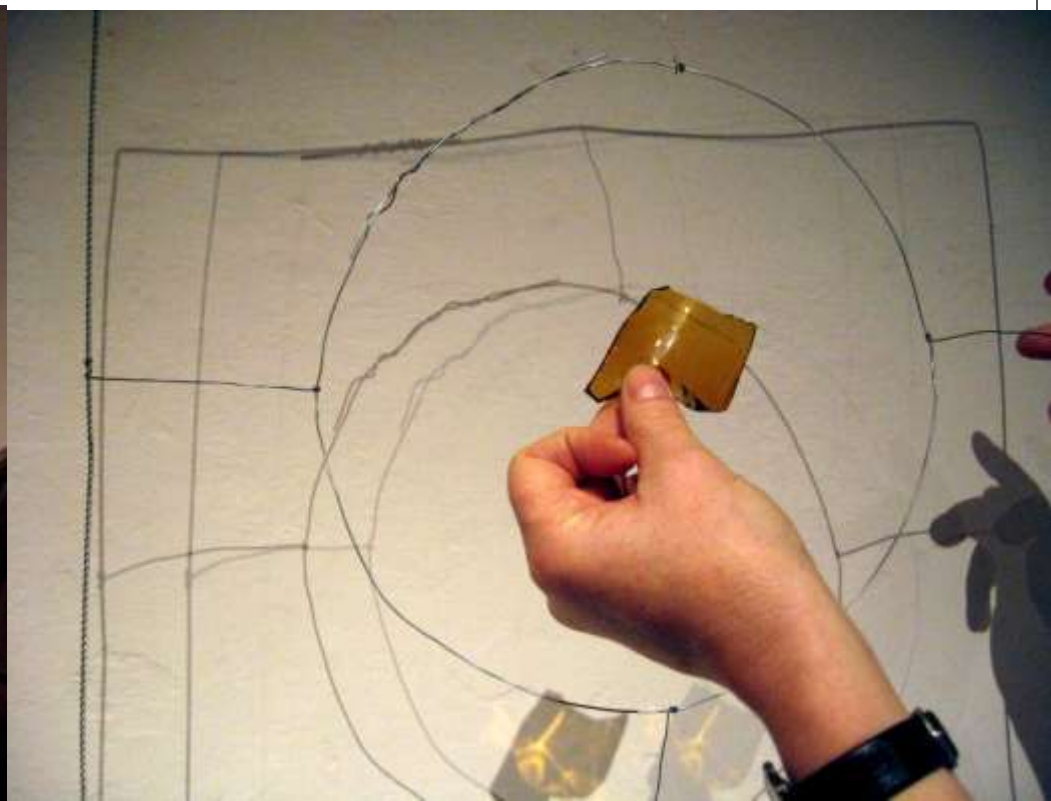
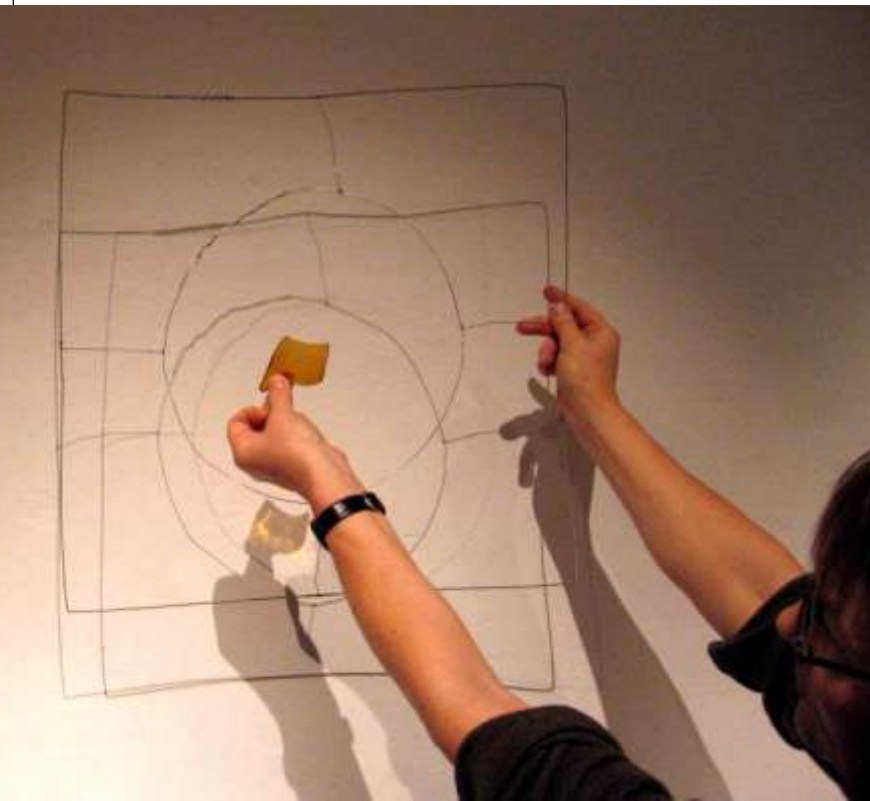

utvikling av
de østlige bildene

utprøving av form (KBH)

vil det funke?

Problemstilling II

(østlig)

Den vestlige veien er kristen:

- Hva betyr de liturgiske delene i en østlig forståelse?
- Hvordan kan de oversettes?
- Hvordan kan de formgis?

tolkning

vestlig

1. Syndserkjennelse
2. Forsoning
3. Tekstlesning
4. Credo 1
5. Credo 2
6. Fredshilsen
7. Gaver
8. Nadverd

– østlig

- jeg
- vi
- Dao, yin/yang
- formløs (uskapt)
- formet (skapt)
- dyd
- enkelhet
- frihet

den østlige veien

(the Way of Dao)

Kinesisk

- English

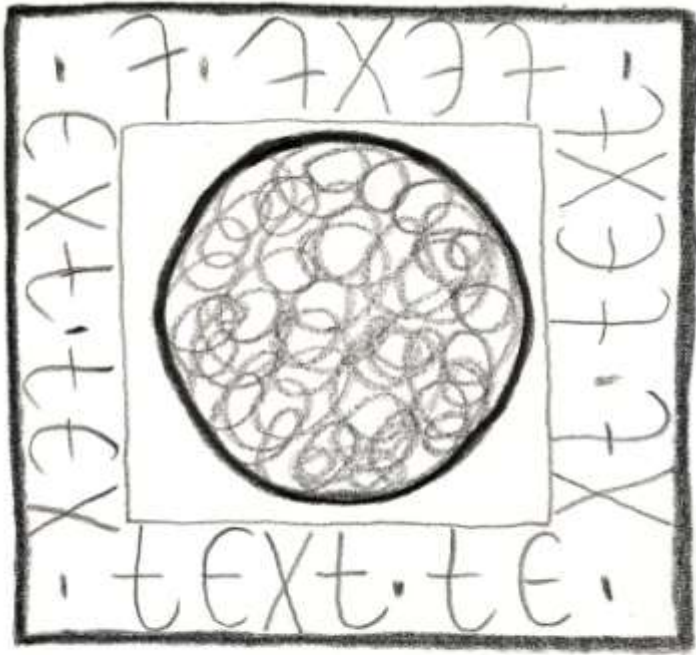
1.	Wo	- I
2.	Women	- We
3.	Dao	- The Way
4.	Wu	- Nothing, the nameless
5.	Ming	- The named, all things created
6.	De	- Virtue
7.	Shui	- Simplicity
8.	Wu Wei	- non-intervention, naturalness, freedom

den vestlige veien-den østlige veien

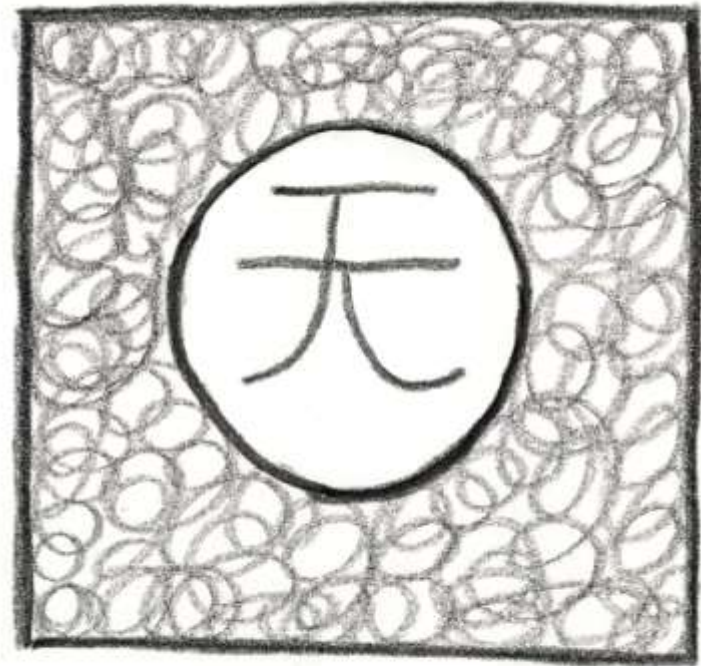
(The Way of Christ-The Way of Dao)

• Confession	我	- Wo (I)
• Prayer of mercy	我们	- Women (we)
• Gospel reading	道	- Dao (the Way)
• Creed I	无名	- Wuming (formless, nameless, no thing, uncreated)
• Creed II	有名	- Youming (named, all things created)
• Peace	德	- De (virtue)
• Gifts	水	- Shui (water, simplicity)
• Eucharist	无为	- Wúwéi (non-action, freedom)

hovedkomposisjon 2

WESTERN

EASTERN

kinesiske begreper (tegn)

wo

women

dao

wuming

youming

de

shui

wuwei

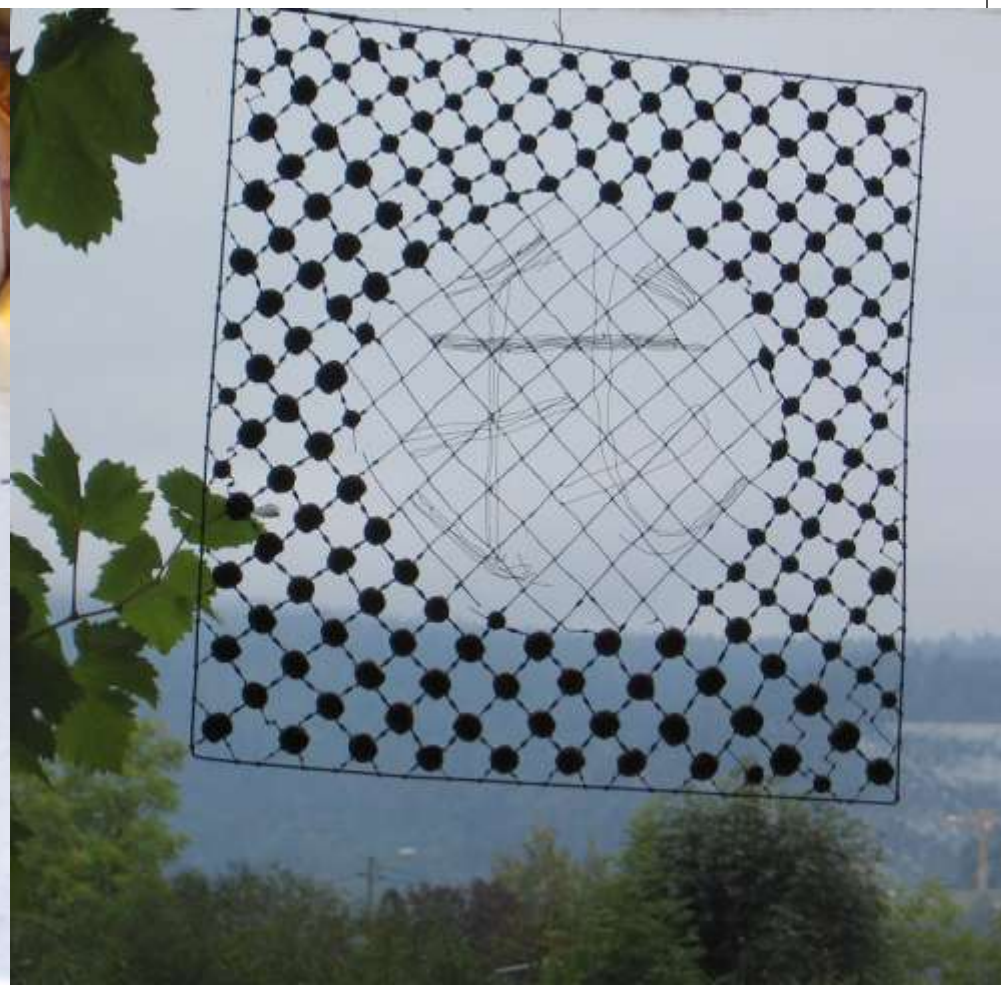
Daoveien: *wo*

Daoveien: *wo*

Daoveien: *wo*

Daoveien: *women*

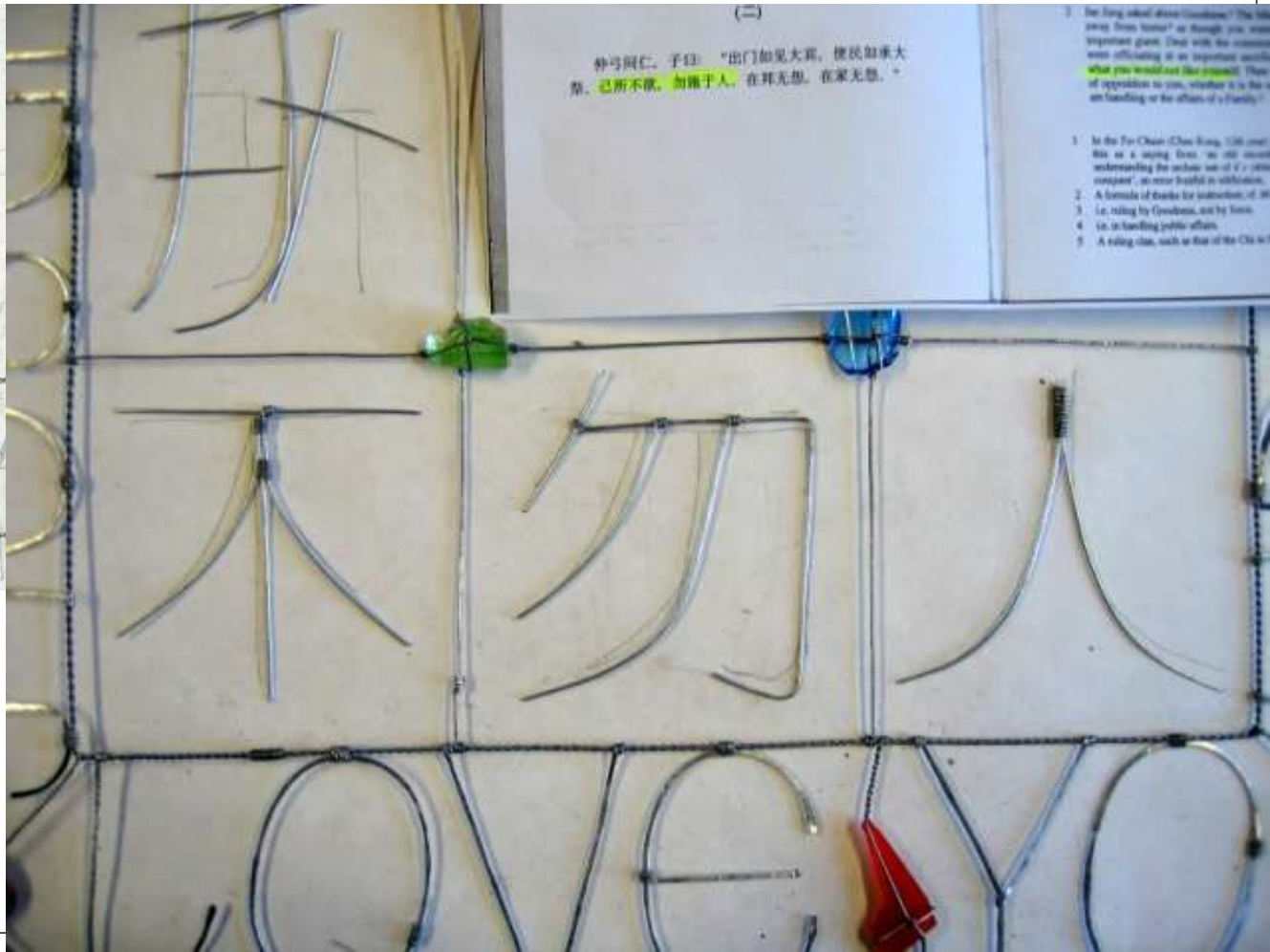
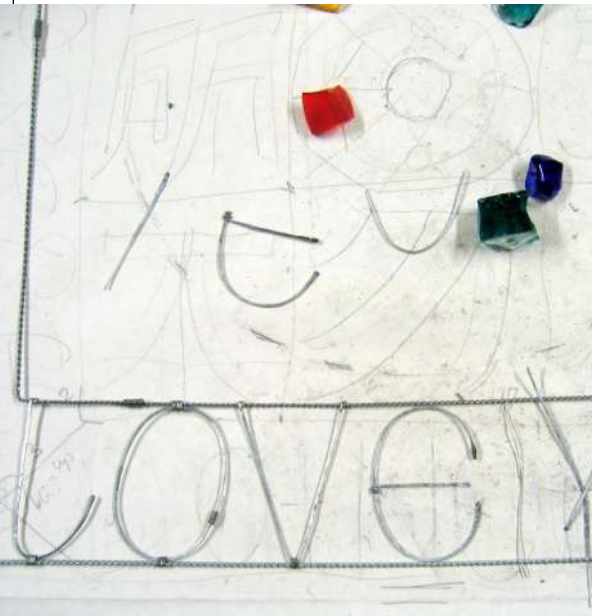
Daoveien: *shui*

den østlige veien/the Way of Dao

den gyldne regel

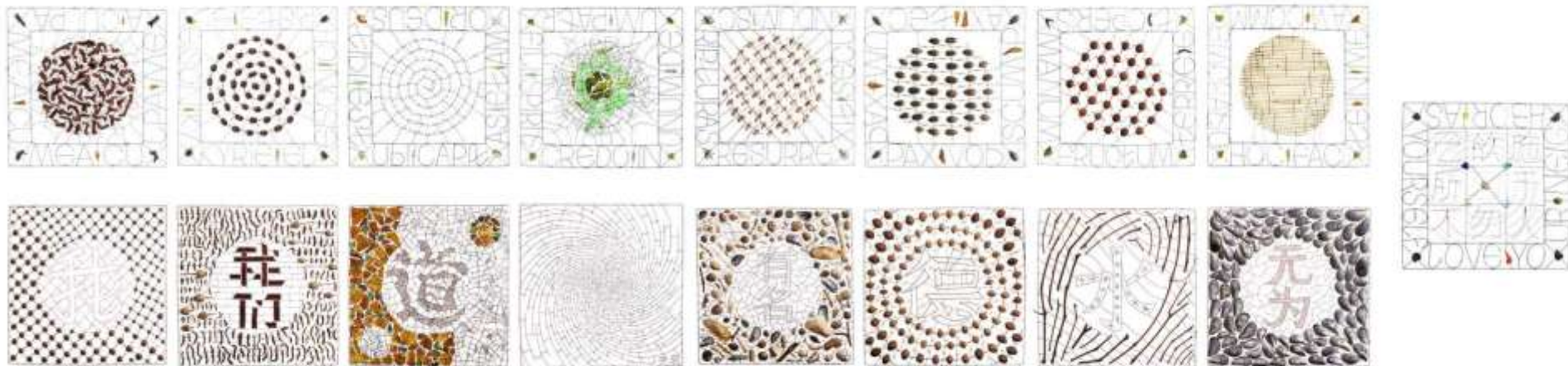

Den
gyldne
regel

bilde 17

den vestlige veien-den østlige veien the Way of Christ-the Way of Dao

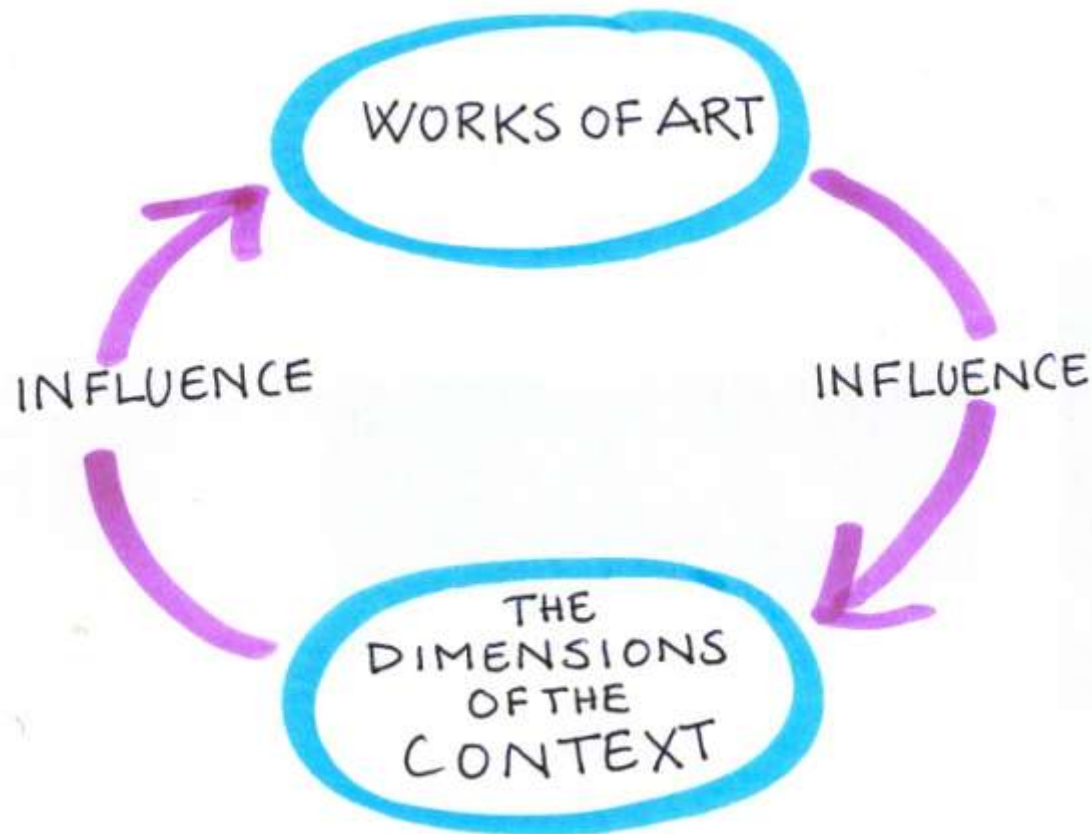
Galleri rundetårn, påsken 2008

Foto: Miriam Thomassen

3 FORSKNING eller
UTVIKLINGSARBEID?

Forholdet mellom religion og materiell kultur

Takk for oppmerksomheten!

www.refsum.no